

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

SJL:n työmarkkinatutkimus 2016

Johtaja, Public Affairs Sakari Nurmela
Työnro: 220107006

TNS Gallup Oy, Miestentie 9 C, 02150 Espoo

Tämän tutkimuksen tulokset on tarkoitettu vain tilaajan omaan käyttöön. Niitä ei saa lainata, luovuttaa, jälleenmyydä tai julkaista ilman tutkimusryityksen lupaa.

Sisällys	sivu
1 Johdanto.....	1
2 Liiton jäsenten ansiot huhtikuussa 2016.....	3
3 Lehdistön palkat	8
4 Yleisradion palkat	10
5 Ansioiden muuttuminen	12
6 Ansioiden rakenne.....	13
7 Ylitöiden tekeminen ja työsuhteen osa-aikaisuus	15

1 Johdanto

Tässä raportissa kerrotaan keskeiset tulokset Suomen Journalistiliiton työmarkkinatutkimuksesta. Siinä selvitettiin faktatietoja suomalaisten journalistien ansioista huhtikuussa 2016.

Kysely lähetettiin liiton jäsenrekisterin tietojen perusteella kaikkiaan 2.263 henkilölle. Määrä oli käytännössä sama kuin edellisessä työmarkkinatutkimuksessa 2014. Freelancer -jäsenet eivät olleet mukana, koska heidän palkkioitaan selvitettiin erikseen keväällä 2015.

Kaikkiaan 727 jäsentä osallistui tähän tutkimukseen. Vastausprosentiksi muodostuu siten 32,1, joka on hieman pienempi kuin edellisissä kahdeksassa (toteutettu 2014, 2012, 2010, 2008, 2006, 2004, 2001 ja 1999) työmarkkinatutkimuksessa.

Tälläkin kerralla vastaajille tarjottiin kahta vaihtoehtoista vastaamistapaa (ensimmäisen kerran näin tehtiin 2004). Tutkimusmateriaali lähetettiin kaikille kohdehenkilöille postitse. Tutkimussaatteessa kerrottiin, että vastata voi perinteiseen tapaan l. lähettämällä täyttämänsä paperilomakkeen TNS Gallup Oy:hyn tallennusta ja analyysiä varten.

Lisäksi kerrottiin mahdollisuudesta vastata tutkimukseen internetin ylitse. Journalistiliiton internetsivuille lisättiin sähköiseen lomakkeeseen johtava linkki. Kullekin kohdehenkilölle oli määritelty henkilökohtainen tunnus ja salasana, mitkä hänelle ilmoitettiin saatekirjeessä.

Kaikkiaan 235 henkilöä l. 32 prosenttia käytti tarjottua tilaisuutta hyväkseen. Enemmistö (68 %) preferoi perinteistä vastaamistapaa.

Tutkimusasetelma pidettiin samanlaisena kuin se oli ollut edellisessä (2014) tutkimuksessa. Sisältö oli yhdenmukainen lukuun ottamatta eräitä ajanmukaistuksia koulutusta ja työtehtävää koskevissa kysymyksissä.

Tiedot kerättiin ns. ositettuna otantana. Lehdistöstä joka viides ja Yleisradiosta joka neljäs sai kutsun osallistua tutkimukseen. Jokainen kustannus ja viestintäalan sekä RTV:n (pl. YLE) palveluksessa oleva SJL:n jäsen sai kyselylomakkeen.

Jäsenistö ja osite 2016

Osite	Otoksen muodostuminen					Havaintojen painotus			
	Populaatio	Otanta-suhde	Lähetetty	Vastauksia	Vastaus-%	Havaitut lkm.	%	Painotetut lkm.	%
Lehdistö	3666	0,2	734	261	35,6	261	36	3666	53
Yleisradio	2324	0,25	581	154	26,5	154	21	2324	33
Kustannusala	309	1	304	155	51,0	155	21	304	4
RTV pl. Yle	591	1	538	117	24,7	117	16	538	8
Viestintäala	106	1	106	40	37,7	40	6	106	2
Yhteensä	6938		2263	727	32,1		100	6938	100

Oheisessa taulukossa on verrattu kyselyyn vastanneita (otos) koko jäsenistön kohdejoukkoon. Jatkossa esitettävät tulokset ovat painotettuja, eli ne on oikaistu kuvaamaan tilannetta koko jäsenistössä.

Menettelytapa on järkevä, koska ositteet ovat varsin erikokoisia. Usein käytetty tasaväliotanta olisi tässä yhteydessä helposti johtanut siihen, että pienempien ryhmien osalta olisi jouduttu tyytymään vastausmääriin, jotka antavat liiksi tilaa sattuman vaikutukselle. Nyt tätä riskiä voitiin jonkin verran hallita.

Erityisen paljon saatiin vastauksia kustannusalalla työskenteleviltä (51 %). Toisen ääripään muodostavat yksityisten radioiden palveluksessa työskentelevät, joista vain noin 25 prosenttia osallistui kyselyyn.

Myös ryhmään RTV (pl. Yle) kuuluvien aktiivisuus alitti koko joukon keskiarvon. Useampi kuin kaksi kolmesta lehdistöön lukeutuvasta vastasi kyselyyn.

Valtaenemmistöllä toistaiseksi voimassa olevat työsuhde

Melkein yhdeksän kymmenestä tutkimukseen osallistuneesta on ”pysyvässä” työssä l. toistaiseksi solmitussa työsuhhteessa. Vajaa kymmenesosa kertoi tekevänsä määräaikaista työtä.

Koko jäsenistö työssäolon mukaan

Työtilanne	Työpaikka						Kaikki yhteensä
	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media ja Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset	
Toistaiseksi voimassa oleva*	91	90	87	80	85	71	87
Määräaikainen työsuhde	6	5	4	10	10	16	7
Tarvittaessa töihin tuleva	1	1	4	5	1	1	2
Freelancer	0	3	0	5	0	7	2
Työtön tai lomautettu	1	1	0	0	1	3	2
Perhevapaalla tai sairauslomalla	0	*	4	0	3	*	*
Muu	1	0	0	0	1	2	*

*ns. vakainainen työsuhde

Ne ovat keskimääräistä yleisempiä ryhmään ”muut alan yritykset” kuuluvilla (16 %). Heistä 71 prosentilla oli kyselyajankohtana toistaiseksi voimassa oleva työsuhde.

Palkan käsitteestä

Palkkatason lisäksi tutkimuksessa selvitetään palkan rakenne. Kysymyslomakkeessa tiedusteltiin huhtikuun 2016 kuukausipalkkaa. Kuukausi oli sama kuin aiemmissa tutkimuksissa.

Huhtikuun valitsemista puoltaa se, että silloin päästään verrattain hyvin selvittämään tavanomaisena pidettävää tilannetta. Ajankohdan pitäminen entisellään puolestaan parantaa tulosten vertailtavuutta aikaisempien tutkimusten havaintoihin.

Kun kuukausipalkkaan lisätään muuttuvat lisät sekä luontoisetujen verotusarvot, saadaan ennakonpidätyksen alainen palkka. Sitä kutsutaan tässä raportissa myös kokonaisansioksi.

Käsiteltävät suureet ja esitystapa

Tarkasteltavasta muuttujasta on yleensä laskettu seuraavat, vastaavantyyppisissä tutkimuksissa tavanomaisesti käytetyt tilastolliset tunnusluvut: aritmeettinen keskiarvo ja ns. fraktiilipisteiden F10, F25, F50, F75 ja F90 arvot.

Esimerkiksi F10 ilmoittaa summan, jota pienempää palkkaa ansaitsee 10 ja suurempaa palkkaa 90 prosenttia tarkasteltavasta ryhmästä. F50 on kuvaa mediaanipalkkaa eli keskimmäistä palkkaa.

Raportti rakentuu kahdesta osasta. Yhteenvedo-osassa esitellään keskeisimpiä tuloksia ja liiteosasta löytyvät yksityiskohtaisemmat taulukoinnit.

2 Liiton jäsenten ansiot huhtikuussa 2016

Ennakonpidätyksen alainen palkka keskimäärin 3.698 €

Liiton jäsenistön keskimääräinen kokonaisansio oli huhtikuussa 3.698 euroa. Vastaava mediaaniansio oli hieman pienempi (3.644 €). Koko joukon keskimääräiseksi kuukausipalkaksi muodostui 3.379 € ja mediaanipalkaksi 3.200 €.

Lehdistön palveluksessa työskentelevien keskimääräinen ennakonpidätyksen alainen palkka oli koko joukon keskiarvoa suurempi, 3.744 euroa. Yleisradiossa työskentelevien kokonaisansio ylsi vastaavana ajankohtana 3.788 euroon. MTV Median ja Nelosen työntekijöillä summa oli vielä suurempi, 4.157 euroa.

Lehdistön sisällä oli vaihtelua: sanomalehtien ja uutistoimistojen palveluksessa olevien keskimääräinen kokonaisansio oli 3.643 ja aikakauslehdissä työskentelevien 3.975 euroa. Muissa yksityisissä radioissa ja televisioissa (2.992 €) ja kustannusyrittäjissä (3.338 €) työskentelevien keskiansio jäi joukon pienimmäksi. Muissa alan yrityksissä vastaava summa oli 3.442 euroa.

Kokonaisansio työpaikan tyypin mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Kaikki yhteensä	6938	100	3698	3644	2615	3100	3644	4300	4961
Lehdistö, josta	3233	47	3744	3670	2700	3196	3670	4400	5000
Sanomalehdet ja uutistoimistot	2233	(32)	3643	3607	2661	3100	3607	4163	4761
Aikakauslehdet	1000	(14)	3975	3980	2872	3250	3980	4720	5400
Yleisradio	2312	33	3788	3786	2700	3210	3786	4425	4946
MTV Media ja Nelonen	116	2	4157	4210	2402	2841	4210	5257	5781
Muu yksityinen radio ja televisio	119	2	2992	2610	1620	2250	2610	3460	5037
Kustannusyrittäjä	374	5	3338	3180	2600	2900	3180	3500	4303
Muu alan yritys	784	11	3442	3300	2424	2961	3300	4070	4600

Peruskuukausipalkka työpaikan tyypin mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Kaikki yhteensä	6938	100	3379	3200	2473	2925	3200	3861	4401
Lehdistö, josta	3233	47	3522	3455	2606	2931	3455	3999	4720
Sanomalehdet ja uutistoimistot	2233	(32)	3351	3254	2500	2915	3254	3745	4443
Aikakauslehdet	1000	(14)	3892	3850	2815	3218	3850	4470	5285
Yleisradio	2312	33	3210	3136	2465	2934	3136	3516	4100
MTV Media ja Nelonen	116	2	3548	3890	1423	2503	3890	4160	5400
Muu yksityinen radio ja televisio	119	2	2922	2600	1973	2340	2600	3260	4591
Kustannusyrittäjä	374	5	3275	3125	2600	2840	3125	3497	4281
Muu alan yritys	784	11	3341	3200	2330	2823	3200	4000	4230

Fraktiilipiste F90 kertoo, että yksityisen MTV Median ja Nelosen palveluksessa työskentelevä suurituloisin kymmenesosa ansaitsee vähintään 5.257 euroa. Lehdistössä vastaava summa on 5.000 euroa.

Yleisradion työntekijöiden ylin fraktiiliansio on nyt melkein yhtä suuri (4.946) kuin lehdistön palveluksessa olevien. Vastaava fraktiilipalkka on kuitenkin pienempi kuin lehdistölle työskentelevillä.

Miehillä suuremmat ansiot kuin naisilla

Miesten keskimääräinen kokonaisansio oli tutkimusajankohtana 3.882 euroa. Naisten vastaava summa oli noin kahdeksan prosenttia pienempi, 3.579 euroa.

”Naisen euro” on siten noin 92 senttiä. Mediaaniansioiden välinen suhteellinen ero on jonkin verran suurempi (naisten mediaaniansio on noin 11 prosenttia pienempi kuin miesten).

Kun ikää tarkastellaan kymmenvuotiskohorteittain, korkeimmat ansiot muodostuivat 60 vuotta täyttäneille. Huhtikuussa 2016 heidän keskimääräiset kokonaisansionsa olivat 4089 euroa. Muiden ikäryhmien ansiotaso oli alempi, pienimmät ansiot olivat alle 30-vuotiailla, 2.900 euroa.

Kokonaisansio eräissä jäsenryhmissä

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Kaikki yhteensä	6938	100	3698	3644	2615	3100	3644	4300	4961
Naiset	4327	62	3579	3499	2613	3050	3499	4078	4756
Miehet	2611	38	3882	3921	2619	3250	3921	4495	5089
Alle 30 -vuotiaat	405	6	2900	2952	1900	2721	2952	3294	3670
30-39 -vuotiaat	1875	27	3500	3453	2500	3020	3453	3979	4463
40-49 -vuotiaat	1696	24	3774	3700	2860	3167	3700	4302	4947
50-59 -vuotiaat	2497	36	3791	3750	2794	3254	3750	4400	4980
60 ja vanhemmat	465	7	4089	4470	2409	2887	4470	5130	5488
Helsingin seutu	4204	61	3859	3850	2760	3200	3850	4496	5120
Maakunnan pääkaupunki	1564	23	3640	3640	2700	3100	3640	4105	4700
Muu kaupunki tai kunta	1169	16	3345	2180	2800	3345	3637	4250	4150
Journalistisen alan tutkinto	1081	16	3778	3800	2930	3250	3800	4302	4648
Alan AMK/opistotason tutkinto	1019	15	3373	3323	2250	2978	3323	3817	4400
Muu korkeakoulututkinto	2358	34	3743	3700	2825	3169	3700	4300	4960
Muu opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto	844	12	3620	3490	2500	2957	3490	4015	5250
Keskeneräiset korkeakouluopinnot	712	10	3662	3653	2176	2860	3653	4645	5118
Ylioppilastutkinto	481	7	4008	3646	3100	3489	3646	4698	5118
Muu koulutus	442	6	3570	3505	2700	2937	3505	4000	4820

Pääkaupunkiseudulla työskentelevien journalistien ansiot olivat suuremmat kuin muualla Suomessa asuvien. Suur-Helsingin ja maakuntien pääkaupunkien ero jäi hieman pienemmäksi kuin näiden ja muilla paikkakunnilla vaikuttavien liiton jäsenten välinen.

Ylioppilaiden kokonaisansiot olivat 4008 euroa, journalistisen alan tutkinnon¹ suorittaneiden hieman vähäisemmät, 3778 euroa. Alan AMK/opistotason tutkinnon suorittaneiden keskimääräiset kokonaisansiot (3.373 €) jäivät koulutuksen mukaisessa tarkastelussa joukon pienimmiksi.

Muun kuin journalistisen alan korkeakoulututkinnon suorittaneiden kokonaisansio oli ollut 3.743 ja muun opisto- tai ammattikorkeakoulutasoisen tutkinnon suorittaneiden 3.620 euroa. Ryhmään ”keskeneräiset korkeakouluopinnot” kuuluvien kokonaisansiot olivat keskimäärin 3.662 ja muuta koulutusta saaneiden 3570 euroa.

Työssään ulkomaanasioihin keskittyvien kokonaisansiot olivat suuremmat kuin muita journalistisia aihealueita käsittelevillä, 4.544 euroa. Myös talouteen, politiikkaan ja työmarkkina-aiheisiin keskittyvien kokonaisansiot erottuvat joukosta keskimääräistä suurempina (4.383 €).

¹ Tällä tarkoitetaan alan tutkintoa Tampereen tai Jyväskylän yliopistosta, Social- och kommunal-högsskolanista, Sanoma Oy:n toimittajakoulusta, Taideteollisesta korkeakoulusta tai Lahden muotoiluinstituutista.

Kokonaisansio journalistisen aihealueen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Kaikki yhteensä	6938	100	3698	3644	2615	3100	3644	4300	4961
Uutiset ja ajankohtainen	1323	19	3704	3531	2706	3097	3531	4343	5018
Muu moniaiheinen yleisjournalismi	976	14	3695	3714	2473	3380	3714	4200	4761
Talous, politiikka, työmarkkinat	474	7	4383	4448	3250	3640	4448	5300	5449
Ulkomaanasiat	83	1	4544	4474	2619	2846	4474	5800	6487
Kulttuuri	271	4	3171	3207	2200	2932	3207	3585	4200
Viihde	173	2	3838	3670	2962	3296	3670	4343	4762
Urheilu	266	4	3970	3859	2630	3398	3859	4566	5477
Lifestyle	271	4	4097	4000	3583	3720	4000	4572	4775
Kustannusala/oppimateriaalit	144	2	3241	3125	2693	2867	3125	3499	4149
Kustannusala/yleinen kirjallisuus	180	3	3046	3110	1500	2777	3110	3472	4090
Muu aihealue	1146	17	3724	3800	2832	3167	3800	4300	4785
Mahdoton määritellä	1420	20	3539	3500	2417	3050	3500	4050	4932
Tehtävä mainitsematta	211	3	3270	3299	2937	2978	3299	3500	4200

Uutiset ja ajankohtainen oli tuottanut tekijöilleen 3.704 ja muu moniaiheinen yleisjournalismi 3.695 euron kokonaisansion. Kustannusala ja sillä yleinen kirjallisuus tuotti tekijöilleen vähemmän ansioita (3.046 €) kuin mikään muu journalistinen alue.

Kokonaisansio työpaikan ja tehtävän mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Kaikki yhteensä	6938	100	3698	3644	2615	3100	3644	4300	4961
Valtakunnallinen päivälehti	279	4	4221	4200	2932	3500	4200	5018	5300
Maakunnallinen sanomalehti	900	13	3743	3644	3025	3334	3644	4168	4610
Paikallis-/kaupunkilehti	722	10	3254	3359	2409	2805	3359	3611	4079
Ilta- tai viikolehti	135	2	4023	3800	2952	3005	3800	4572	6487
Yleisaikakauslehti	303	4	3904	4000	2744	3600	4000	4400	4785
Erikoisaikakauslehti	305	4	3801	3850	2100	3200	3850	4500	5300
Asiakaslehti	45	1	4109	3825	3250	3250	3825	5130	5130
Järjestö- tai ammattilehti	375	5	4152	4083	3000	3250	4083	5325	5439
Uutis- tai kuvatoimisto	130	2	4047	3956	2930	3726	3956	4463	4761
Yle/Uutis- ja ajankohtaistoiminta	398	6	4061	4132	3049	3500	4132	4578	5299
Yle/Luovat sisällöt	548	8	3655	3628	2984	3219	3628	4032	4620
Yle/Alueet	186	3	3899	3750	2600	3461	3750	5089	5299
Yle/Tuotanto	403	6	3604	3455	2700	2937	3455	4041	4961
Yle/Svenska	232	3	4187	4465	3094	3254	4465	4869	5335
Yle/Muut	579	8	3634	3644	2230	3203	3644	4349	4716
MTV Media	110	2	4106	4210	2371	2821	4210	5000	5800
Nelonen	9	0	4615	4615	3829	3829	4615	5400	5400
Yksityinen radio/TV	95	1	3056	2610	1683	2273	2610	3715	5112
Tuotantoyhtiö	161	2	3896	3600	2850	3100	3600	4400	5549
Kustannusyritys	384	6	3338	3180	2600	2900	3180	3500	4303
Verkkajulkaisu	43	1	3669	3784	2574	2574	3784	4650	4650
Viestintäyritys	61	1	2847	2850	1421	2344	2850	3680	3680
Muu	533	8	3344	3248	2424	2957	3248	4070	4107
Päälikkö	426	6	4329	4200	3472	3885	4200	5035	5428
Tiiminvetäjä, lähiesimies	1178	17	4085	4015	3207	3670	4015	4555	4969
Toimittaja, kustannustoimittaja, verkkotoimittaja	3020	44	3646	3526	2661	3081	3526	4168	4960
Tiedottaja, muu viestintätehtävä	209	3	3381	3100	2800	3021	3100	3620	4070
Ohjaaja	134	2	3850	3817	3453	3500	3817	4052	4248
Valokuvaaja, kuvatoimittaja	147	2	3588	3760	1760	2930	3760	3934	5447
Kuvankäsittelijä (lehdistö)	15	0	3075	3075	3075	3075	3075	3075	3075
Visualisoija, graafikko	196	3	3443	3424	2340	2500	3424	4200	4785
TV-kuvaaja, kameramies, kuvaaja	91	1	3131	2885	2200	2574	2885	3815	4540
Äänitehtävät	134	2	3640	3254	2985	3100	3254	3692	5003
Muu ohjelmatuotanto	373	5	3462	3260	2400	2866	3260	4009	4707
Monimediatoimittaja	73	1	3519	3200	2615	3200	3200	3743	4881
Kääntäjä	142	2	2982	3050	1088	2230	3050	3410	4551
Tuotantokoordinaattori	132	2	2868	3060	1853	2280	3060	3314	3500
Suunnittelija, tutkija, kouluttaja	88	1	3997	4050	3100	3144	4050	4650	5029
Informaatikko tai muu arkistohenkilö	142	2	3516	3225	2980	3097	3225	4280	4362
Toimituksen sihteeri	29	0	2800	2800	2700	2700	2800	2900	2900
Muu	410	6	3735	3800	2614	3217	3800	4250	4869

Edellisen sivun taulukkoon on merkitty erilaisten työnantajien palveluksessa ja erityyppisissä työtehtävissä vaikuttavien tiedot.

Lehdistön osalta tilanne on sellainen, että mm. iltapäivälehdet, valtakunnalliset päivälehdet ja yleisaikakauslehdet sekä järjestö- ja ammattilehdet nostavat koko ryhmän keskiarvoa. Paikallis- ja kaupunkilehdissä työskentelevien ansiot aiheuttavat päinvastaisen reaktion.

Nelosen ja etenkin MTV Median työntekijöiden ansaitsemat kokonaissummat ovat korkeammat kuin muiden yksityisen radion ja television parissa tai Ylellä työskentelevien.

Eri tehtävissä toimivista voidaan todeta, että jäsenistön lukumäärältään suurin ammattiryhmä toimittajat (ml. kustannus- ja verkkotoimittajat) sijoittuu ansioineen hieman koko joukon keskiarvon alapuolelle. Toimittajien huhtikuussa ansaitsema summa oli 3.646 € eli 52 euroa alle yleisen keskiarvoansion.

Kokonaisansio työehtosopimuksen soveltamisalan mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	Fraktiilit				
	kpl.	%			10	25	50	75	90
Kaikki yhteensä	6938	100	3698	3644	2615	3100	3644	4300	4961
Lehdistön työehtosopimus	2454	35	3713	3638	2887	3207	3638	4168	4761
Yleisradion työehtosopimus	2194	32	3812	3786	2885	3219	3786	4425	4954
MTV Median työehtosopimus	115	2	4297	4414	2680	3000	4414	5342	5800
Tuotantoyhtiötä koskeva työehtosopimus	51	1	4045	3935	2280	3225	3935	4935	6100
Kustannustoimittajia koskeva työehtosopimus	273	4	3163	3088	2600	2873	3088	3424	4000
Henkilökohtainen sopimus	633	9	3784	3945	2409	3080	3945	4470	5035
Muu alan työehtosopimus	609	9	3562	3248	2471	2872	3248	4100	5130
Muu	334	5	3521	3300	2144	2600	3300	4448	5422
Ei tiedä	160	2	3081	3144	2250	2612	3144	3500	4070
Jätti mainitsematta	115	2	3464	4477	1276	1312	4477	4480	4678

Niillä, joiden palkka määräytyy MTV Median työehtosopimuksen mukaisesti, oli suurin keskimääräinen kokonaisansio tutkimusajankohtana, 4.297 €. Heidän tulonsa olivat suuremmat kuin henkilökohtaisen sopimuksen tehneillä (3.784 €). Lehdistön työehtosopimuksen piirissä olevien kokonaisansio oli suhteellisen lähellä koko joukon keskiarvoa, ylittäen sen 15 eurolla.

Myös Yleisradion työehtosopimuksen piirissä olevien kokonaisansio ylitti jonkin verran koko joukon keskiarvon. Kustannustoimittajia koskevat työehtosopimukset puolestaan tuottivat joukon pienimmän luvun (tieto tosin perustuu alhaiseen vastausmäärään).

MTV Median työehtosopimuksen piirissä olevien ylin fraktiilipalkka (F90) kohoaa 5.686 euroon eli sopimuspalkkalaisten vastaavan summan (5.035 €) ylitse. Yleisradion osalta summa jää 4.954 euroon, lehdistöllä 4761:een.

Miesten ansiot korkeammat melkein kaikissa ikä- ja koulutusryhmissä

Sukupuolten kokonaisansioiden eroja tarkasteltiin myös hieman tarkemmin. Huomioon otettiin erikseen myös iän, koulutuksen sekä tehtävän vaikutus. Useimmissa tapauksissa miesten ansaitsema summa on suurempi kuin naisten.

Yli 60-vuotiaiden naisten kokonaisansio ylitti vastaavan ikäisten miesten tulotason. 40 – 49 -vuotiailla summat olivat käytännössä yhtä suuret. Muuten miesten kokonaisansio osoittautui aina suuremmaksi kuin naisten.

Naisten ja miesten kokonaisansio iän mukaan

	Kaikki	Alle 30	30-39	40-49	50-59	60+
Keskimääräinen kokonaisansio						
KAIKKI	3698	2900	3500	3774	3791	4089
Naiset	3579	2799	3378	3775	3597	4294
Miehet	3882	3522	3747	3772	4015	3836

Muista ikäryhmistä 50 – 59–vuotiaat miehet ansaitsivat 418 euroa enemmän kuin vastaavan ikäiset naiset. 30 – 39-vuotiaissa ero oli hieman pienempi, 369 euroa. Suurin se oli alle 30-vuotiaissa. Tutkimukseen osallistuneiden lukumäärä oli kuitenkin tässä ikäryhmässä vähäinen, mikä lisää sattuman mahdollisuutta.

Miesten keskimääräiset kokonaisansiot olivat naisten ansioita suuremmat kaikissa koulutusryhmissä. Journalistisen alan tutkinnon suorittaneiden joukossa ero on miesten hyväksi 322 euroa, muun alan tutkinnon suorittaneiden parissa hieman suurempi (367 €).

Naisten ja miesten kokonaisansio koulutuksen mukaan

	Kaikki	Journalistisen alan tutkinto	Alan AMK/ opistotason tutkinto	Muu korkeakoulututkinto	Muu opisto- tai ammatti- korkeakoulu- tasoinen tutkinto			
					Keskeneräiset korkeakoulu- opinnot	Ylioppilas- tutkinto	Muu koulutus	
Keskimääräinen kokonaisansio								
KAIKKI	3698	3778	3373	3743	3620	3662	4008	3570
Naiset	3579	3672	3252	3615	3530	3531	3824	3410
Miehet	3882	3994	3619	4068	3765	3817	4163	3669

Suurimmillaan ero on ryhmien ”muu korkeakoulututkinto” (453 €) kuuluvien parissa. Ryhmässä keskeneräiset korkeakoulututkinnot naisten ansiot ylsivät 93 prosenttiin vastaavan koulutuksen saaneiden miesten ansaitsemasta summasta (ero 285 €).

Muun opisto- tai ammattikorkeakoulutasoisen tutkinnon suorittaneissa naisten ansiot olivat keskimäärin 235 ja ylioppilastutkinnon suorittaneiden parissa 340 euroa pienemmät kuin miesten.

Eri tehtävissä toimivien naisten ja miesten kokonaisansio

	Kaikki	Päällikkö	Tiimin- vetäjä, lähiesimies	Toimittaja, Tiimin- kustannus-/ verkko- toimittaja	Tiedottaja	Ohjaaja	Valo- kuvaaja	Kuvan- käsittelijä	Visuaalisoi- ja graafikko	TV-kuvaaja, kameramies, kuvaaja
KAIKKI	3698	4329	4085	3646	3381	3850	3588	3075	3443	3131
Naiset	3579	4240	4073	3491	3437	3758	2795		3482	
Miehet	3882	4491	4102	3887	2829	4021	4405		3178	3131

	Kaikki	Ääni- tehtävät	Muu ohjelma- tuotanto	Monime- diatoimit- taja	Kääntäjä	Tuotanto- koordi- naattori	Suunnittelija, tutkija, kouluttaja	Informaa- tikko, arkisto- henkilö	Toimituk- sen sihteeri	Muu
KAIKKI		3640	3462	3519	2982	2868	3997	3516	2800	3735
Naiset		3616	3122	3776	3084	2868	3986	3248	2800	3630
Miehet		3661	3668	3381	2621		4050	4172		4015

Yllä olevaan taulukkoon on merkitty eri tehtävissä toimivien keskimääräiset kokonaisansiot sukupuolen mukaan. Taulukkoa lukiessa on syytä muistaa, että eri tehtävissä toimivien lukumäärät poikkeavat melko paljon toisistaan. Osa luvuista perustuu varsin pieniin havaintomääriin.

Lukumäärältään suurten tehtäväryhmien osalta voidaan kuitenkin panna merkille mm. se, että toimittajien joukossa sukupuolten välinen ero on jonkin verran suurempi kuin kyselyyn vastanneilla keskimäärin.

3 Lehdistön palkat

Lehdistön kokonaisansio 3.744 €

Lehdistöön kuuluvien liiton jäsenten keskimääräinen kokonaisansio oli huhtikuussa 3.744 euroa. Vastaava mediaanipalkka oli hieman pienempi, 3.670 €.

Miesten keskimääräinen kokonaisansio ylsi 3.880 ja naisten 3.638 euroon. Kun tarkastelee iän vaikutusta ansioihin, havaitsee 60 vuotta täyttäneiden ansaitsevan enemmän (4.176 €) kuin muihin tutkittuihin ikäryhmiin kuuluvien. Alle 30-vuotiaiden ansiot olivat pienemmän kuin muun ikäisillä, 2.751 euroa.

Suur-Helsingissä työskentelevien (4.019 €) kokonaisansio on suurempi kuin muualla Suomessa asuvien. Maakuntien pääkaupunkiin sijoittuvien (3.797 €) ansiot ovat puolestaan paremmat kuin pienemmissä kaupungeissa tai maaseutukunnissa asuvien. Nämä ansaitsivat huhtikuussa 2016 keskimäärin 3.227 euroa.

Lehdistön² kokonaisansio eräissä jäsenryhmissä

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	3233	100	3744	3670	2700	3196	3670	4400	5000
Naiset	1987	61	3638	3510	2630	3081	3510	4184	4775
Miehet	1246	39	3880	3885	2887	3300	3885	4436	5118
Alle 30 -vuotiaat	241	7	2751	2872	1500	2080	2872	3294	3500
30-39 -vuotiaat	784	24	3625	3604	2660	3100	3604	3945	4715
40-49 -vuotiaat	717	22	3757	3632	2860	3200	3632	4015	4980
50-59 -vuotiaat	1246	39	3849	3800	2930	3362	3800	4448	4980
60 ja vanhemmat	245	8	4176	4470	2473	3082	4470	5130	5449
Helsingin seutu	1496	46	4019	4000	2872	3316	4000	4680	5325
Maakunnan pääkaupunki	862	27	3797	3739	3002	3299	3739	4271	4645
Muu kaupunki tai kunta	875	27	3227	3373	2136	2860	3373	3531	4035
Journalistisen alan tutkinto	707	24	3678	3607	2930	3250	3607	4102	4572
Alan AMK/opistotason tutkinto	333	11	3168	3294	1900	2744	3294	3760	3980
Muu korkeakoulututkinto	1044	35	3874	3744	2932	3298	3744	4295	5300
Muu opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto	329	11	3650	3457	2752	3069	3457	3921	5259
Keskeneräiset korkeakouluopinnot	405	14	3868	3965	2180	2887	3965	4762	5300
Ylioppilastutkinto	338	11	3876	3635	3100	3339	3635	4400	4785
Muu koulutus	77	3	3221	3522	1276	3505	3522	3800	4000

Ylioppilastutkinto (3.878 €), muu kuin journalistisen alan korkeakoulututkinto (3.874 €) sekä keskeneräiset korkeakouluopinnot (3.868 €) tuottivat suurimmat ansiot. Journalistisen alan tutkinnon suorittaneiden ansiot olivat pienemmät, 3.678 euroa. Alan AMK/opistotason tutkinnon suorittaneet olivat ansainneet 3.168 euroa. Muu koulutus oli tuottanut huhtikuussa 2016 ansioita 3.221 euron verran.

² Lehdistöön luetaan tässä yhteydessä seuraavat: valtakunnallinen päivälehti, maakunnallinen sanomalehti, paikallis-/kaupunkilehti, iltapäivälehti, yleisaikakauslehti, erikoisaikakauslehti, asiakaslehti, järjestölehti tai ammattilehti, uutis- tai kuvatoimisto.

Lehdistön kokonaisansio journalistisen aihealueen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	3233	47	3744	3670	2700	3196	3670	4400	5000
Uutiset ja ajankohtainen	867	27	3554	3463	2787	3071	3463	3979	4599
Muu moniaiheinen yleisjournalismi	576	18	3701	3700	2930	3373	3700	4100	4680
Talous, politiikka, työmarkkinat	344	11	4338	4448	3250	3497	4448	5300	5434
Ulkomaanasiat	17	1	5872	6487	2615	6487	6487	6487	6487
Kulttuuri	98	3	3553	3362	2492	2932	3362	4200	4980
Viihde	28	1	4762	4762	4762	4762	4762	4762	4762
Urheilu	156	5	3791	3646	2630	3200	3646	4339	5118
Lifestyle	201	6	4203	4184	3607	3744	4184	4572	4775
Muu aihealue	504	16	3859	3941	2930	3248	3941	4500	4941
Mahdoton määritellä	344	11	3350	3417	2481	2876	3417	3770	4300
Tehtävä mainitsematta	98	3	3310	3294	2417	2700	3294	3945	4610

Myös lehdistössä talousasioita, politiikkaa tai työmarkkinakysymyksiä käsittelevien kokonaisansiot olivat keskimääräistä suuremmat. Myös viihde- ja ulkomaanasiat olivat tuottaneet tekijöilleen lehdistössä keskimääräistä suuremman ansiotason. Asteikon toisen pään muodostavat kulttuuriin sekä uutisiin ja ajankohtaisaiheisiin keskittyvät.

Lehdistön kokonaisansio tehtävän mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	3233	47	3744	3670	2700	3196	3670	4400	5000
Päällikkö	351	11	4403	4505	3522	3885	4505	5118	5428
Tiiminvetäjä, lähiesimies	729	23	4070	4008	3207	3607	4008	4599	4916
Toimittaja, kustannustoimittaja, verkkotoimittaja	1762	55	3600	3500	2772	3082	3500	3965	4762
Tiedottaja, muu viestintätehtävä	37	1	3944	3040	2800	3040	3040	5494	5494
Valokuvaaja, kuvatoimittaja	131	4	3346	3760	1483	2930	3760	3921	4608
Kuvankäsittelijä (lehdistö)	15	*	3075	3075	3075	3075	3075	3075	3075
Visualisoija, graafikko	90	3	3592	3505	2444	2500	3505	4500	4785
Informaatikko tai muu arkistohenkilö	44	1	3262	3005	2980	2980	3005	3800	3800
Toimituksen sihteeri	29	1	2800	2800	2700	2700	2800	2900	2900
Muu	46	1	3403	3339	2614	2614	3339	4036	4036

Toimittajat ovat lehdistön ylivoimaisesti suurin jäsenryhmä, yli puolet koko joukosta. Heidän ansionsa (3.600 €) alittavat koko joukon keskiarvon. Päällikköjen, tiiminvetäjien ja muiden vastuuasemissa työskentelevien ansiot nostavat lehdistön keskiarvoa.

Valokuvaajien ansiot olivat jonkin verran pienemmät kuin toimittajien. Toimituksen sihteerien, informaatiokoiden ja kuvankäsittelijöiden ansiot kuuluvat joukon pienimpiin.

Lehdistön kokonaisansio työtilanteen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	3233	47	3744	3670	2700	3196	3670	4400	5000
Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde	2734	85	3834	4463	1276	3334	4463	4680	5415
Määräaikainen työsuhde	157	5	3035	3002	2492	2792	3002	3430	3739
Tarvittaessa töihin tuleva	42	1	2239	2122	1312	1359	2122	3235	3398
Freelancer	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Työtön tai lomautettu	28	1	5124	5124	5118	5118	5124	5130	5130
Perhevapaalla tai sairauslomalla	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Muu	2	1	2700	2700	2700	2700	2700	2700	2700
Ei mainittu	270	8	3834	4463	1276	3334	4463	4680	5415

Toistaiseksi työssä olevien ansio oli ollut suurempi määräaikaisten tai esim. tarvittaessa töihin tulevilla. Ns. vakinaisessa työssä olevat ansaitsivat keskimäärin 3834 euroa. Määräaikaisessa työsuhteessa olevat ilmoittivat ansiokseen keskimäärin 3.035 euroa.

Lehdistön palkkaryhmien välillä eroja

Tutkimuksessa hankittiin tietoa lehdistön palkkausjärjestelmän toteutumisesta. Asiaan saatiin tutkimuksen kannalta tarvittava tieto 76 prosentilta ryhmään ”lehdistö” kuuluilta.

Lehdistön kokonaisansio palkkaryhmän mukaan (työehtosopimuksen perusteella)

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	Fraktiilit				
	kpl.	%			10	25	50	75	90
Lehdistö yhteensä	3233	47	3744	3670	2700	3196	3670	4400	5000
Lehdistön työehtosopimus yhteensä	2454	35	3713	3638	2887	3207	3638	4168	4761
I	45	2	3360	3075	3005	3005	3075	4000	4000
II a	370	15	3240	3294	2175	2787	3294	3921	4200
II b	1173	48	3518	3463	2860	3100	3463	3784	4436
III a	531	22	3957	3862	3100	3457	3862	4555	4916
III b	212	9	4242	4142	3720	3885	4142	4599	4761
Palkkaryhmä mainitsematta	123	5	4006	3800	3316	3500	3800	4980	5118

Huhtikuussa tämän ryhmän summa oli ollut 3.713 euroa. Palkkaryhmien välillä on eroja. Ryhmään Ila kuuluvien ennakonpidätyksen alainen palkka oli 3.240 euroa. Suurimmat ansiot olivat IIIa:han (3.957 €) ja IIIb:hen (4.242 €) kuuluvilla.

Lehdistön kokonaisansio ja peruskuukausipalkka (työehtosopimuksen mukaan)

Palkkausjärj. keskimäärin	Palkkausjärj.						Jätti mainitsematta
	I	Ila	Ilb	IIla	IIlb	IIIa	
Keskimääräinen kokonaisansio							
KAIKKI	3713	3360	3240	3518	3957	4242	4006
Naiset	3519	3005	2998	3333	3837	4203	3824
Miehet	3965	3538	4019	3691	4211	4280	4181
Keskimääräinen peruskuukausipalkka							
KAIKKI	3411	3117	2940	3224	3667	3801	3838
Naiset	3274	2915	2862	3075	3621	3721	3604
Miehet	3575	3219	3221	3330	3756	3882	4064

Yllä olevaan taulukkoon on merkitty työehtosopimuksen mukaan määräytyvät kokonaisansiot ja peruskuukausipalkka sukupuolen mukaan.

4 Yleisradion palkat

Yleisradion kokonaisansio 3.788 €

Yleisradion keskimääräinen kokonaisansio oli huhtikuussa 3.788 euroa. Vastaavan ajan mediaanipalkka oli 3.786 €.

Miesten keskimääräinen kokonaisansio oli tutkimusajankohtana 3.980 ja naisten 3.644 euroa. 40 – 49 -vuotiaiden keskiansio (3.929 €) sekä osoittautui suuremmaksi kuin muiden ikäkohorttien että eri ikäryhmien parissa ainoaksi Ylen keskiarvon ylittäväksi summaksi.

Yleisradion kokonaisansio eräissä jäsenryhmissä

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Yleisradio yhteensä	2312	33	3788	3786	2700	3210	3786	4425	4946
Naiset	1326	57	3653	3553	2615	3170	3553	4200	4869
Miehet	986	43	3980	4041	2700	3461	4041	4647	5003
Alle 30 -vuotiaat	50	2	3644	3644	3617	3617	3644	3670	3670
30-39 -vuotiaat	506	22	3703	3669	2608	3094	3669	4200	4745
40-49 -vuotiaat	643	28	3929	3894	2984	3314	3894	4700	4961
50-59 -vuotiaat	982	42	3713	3725	2203	3210	3725	4361	4954
60 ja vanhemmat	131	6	3671	3652	1823	2325	3652	5188	5488
Helsingin seutu	1747	76	3891	3860	3042	3225	3860	4480	4954
Maakunnan pääkaupunki	439	19	3691	3669	2600	3100	3669	4302	5089
Muu kaupunki tai kunta	126	5	3312	3607	1300	2500	3607	4141	4620
Journalistisen alan tutkinto	185	8	4256	4400	2983	3806	4400	4932	5117
Alan AMK/opistotason tutkinto	439	19	3577	3617	2615	3150	3617	3966	4620
Muu korkeakoulututkinto	694	30	3925	4009	3167	3383	4009	4480	4900
Muu opisto- tai ammattikorkea- koulutasoinen tutkinto	375	16	3715	3553	2400	3254	3553	4200	5250
Keskeneräiset korkeakouluopinnot	212	9	3443	3617	1823	2477	3617	4357	4700
Ylioppilastutkinto	114	5	4529	4647	3500	3886	4647	5003	5488
Muu koulutus	294	13	3473	3217	2700	2937	3217	3952	4566

Helsingin seudulla työskentelevien vastaajien kokonaisansiot olivat olleet 3.891 euroa. Maakunnan pääkaupungissa asuvat olivat ansainneet 3.691 ja muissa kunnissa toimivat 3.312 euroa.

Journalistisen alan tutkinto ”tuotti” tutkimusajankohtana 4.256 euron kokonaisansion. Myös ylioppilas- sekä muu korkeakoulututkinto indikoivat keskimääräistä suurempaa ansiotasoa. Alan AMK- tai opistotutkinnon suorittaneiden sekä ryhmään ”keskeneräiset korkeakouluopinnot” kuuluvien ansiot olivat keskimääräistä pienemmät.

Yleisradion kokonaisansio journalistisen aihealueen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Yleisradio yhteensä	2312	33	3788	3786	2700	3210	3786	4425	4946
Uutiset ja ajankohtainen	326	14	4019	4300	2432	3200	4300	4905	5315
Muu moniaiheinen yleisjournalismi	317	14	3932	4000	3400	3553	4000	4302	4775
Talous, politiikka, työmarkkinat	106	5	4601	4946	3094	3876	4946	5450	5488
Ulkomaanasiat	45	2	4650	4650	4400	4400	4650	4900	4900
Kulttuuri	156	7	2977	3074	1861	2400	3074	3535	3766
Viihde	30	1	3644	3644	3617	3617	3644	3670	3670
Urheilu	91	4	4352	4546	3049	3490	4546	5003	5477
Lifestyle	60	3	3742	3833	2600	2875	3833	4517	4700
Muu aihealue	442	19	3657	3653	2866	3219	3653	4200	4480
Mahdoton määritellä	694	30	3663	3656	2700	3167	3656	4267	4932
Tehtävä mainitsematta	45	2	3219	3219	2937	2937	3219	3500	3500

Yleisradiossakin keskittyminen talouteen, politiikkaan ja työmarkkina-aiheisiin näkyy ansiotasossa.

Näitä aihepiirejä käsittelevien keskimääräinen kokonaisansio oli (4.601 €). Vain ulkomaanasioihin keskittyvillä (4.650 €) oli suuremmat ansiot. Myös urheilun parissa työskentelevien ansiot (4.352 €) nousivat yli 4.000 euron.

Lisäksi moniaineinen yleisjournalismi sekä työskentely uutisten ja ajankohtaisaiheiden parissa oli tuottanut Yleisradiossa keskimääräistä suuremmat ansiot.

Yleisradion kokonaisansio tehtävän mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Yleisradio yhteensä	2312	33	3788	3786	2700	3210	3786	4425	4946
Päällikkö	15	1	4200	4200	4200	4200	4200	4200	4200
Tiiminvetäjä, lähiesimies	248	11	4196	4171	3400	3722	4171	4633	5299
Toimittaja, kustannustoimittaja, verkkotoimittaja	810	35	4050	4071	3042	3539	4071	4820	5250
Ohjaaja	109	5	3788	3759	3453	3500	3759	4032	4227
Visualisoija, graafikko	46	2	3940	3952	2937	2937	3952	4932	4932
TV-kuvaaja, kameramies, kuvaaja	62	3	2967	2885	2200	2200	2885	3815	3815
Äänitehtävät	109	5	3744	3254	3047	3100	3254	4961	5003
Muu ohjelmatuotanto	263	11	3454	3301	2400	2866	3301	4009	4566
Monimediatoimittaja	62	3	3190	3200	2615	2761	3200	3607	3743
Kääntäjä	77	3	3149	3400	1088	2230	3400	4474	4551
Tuotantokoordinaattori	124	5	2898	3113	1853	2302	3113	3446	3500
Suunnittelija, tutkija, kouluttaja	15	1	3144	3144	3144	3144	3144	3144	3144
Informaattikko tai muu arkistohenkilö	124	5	3679	3252	3097	3210	3252	4311	4379
Muu	248	11	3864	3803	2984	3429	3803	4555	4869

Keskimääräinen Yleisradion toimittaja oli ansainnut 4.050, tiiminvetäjä (ym.) 4.196 euroa. Kummankin ryhmän ilmoittamat keskimääräiset summat ovat jonkin verran suuremmat kuin vastaavassa asemassa lehdistössä työskentelevien.

Yleisradion kokonaisansio työtilanteen mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Yleisradio yhteensä	2312	33	3788	3786	2700	3210	3786	4425	4946
Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde	1936	84	3866	3832	2937	3254	3832	4480	4961
Määräaikainen työsuhde	110	5	3607	3617	3049	3060	3617	4280	4379
Tarvittaessa töihin tuleva	30	1	2708	2708	2615	2615	2708	2800	2800
Freelancer	60	2	2498	2215	1088	1366	2215	3913	4474
Työtön tai lomautettu	15	1	---	---	---	---	---	---	---
Perhevapaalla tai sairauslomalla	---	---	3743	3743	3743	3743	3743	3743	3743
Muu	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Ei mainittu	161	7	2400	2400	2400	2400	2400	2400	2400

Myös Yleisradiossa toistaiseksi työssä olevien ansiot olivat suuremmat kuin määräaikaisten ja tarvittaessa töihin tulevien. Ns. vakinaisessa työssä olevat olivat ansainneet tutkimusajankohtana keskimäärin 3 866 euroa. Määräaikaisessa työsuhteessa olevien vastaava ansio oli 3.607 €.

5 Ansioiden muuttuminen

Ansiokehitys on pysähtynyt

Kyselytutkimusten käyttö ansiokehityksen selvittämisessä on jossain määrin ongelmallista. Otostutkimuksille tyypillisten virhemarginaalien vuoksi muutoksen arviointiin sisältyy aina omat epävarmuustekijänsä.

Koska tutkimukset joudutaan tekemään erillisinä otoksina, virhemarginaalit laajenevat. Lisäksi luvut esitetään usein likiarvioina.

Niinpä eri ajankohtien välisiä prosenttimuutoksia ei voida kovin tarkasti arvioida kyselyjen avulla. Maltilliset vertailut ovat kuitenkin mahdollisia.

Vaikuttaa siltä, että jäsenistön keskimääräinen ennakonpidätyksen alainen palkka (kokonaisansio) olisi noussut edellisestä tutkimuksesta noin kaksi prosenttia.

Lehdistön osalta nousua on vähemmän eli puolisen prosenttia. Yleisradion ansiotaso puolestaan näyttää tulosten perusteella kohentuneen melkein kolme prosenttia.

Samaan aikaan Yleisradion keskimääräinen kuukausipalkka kuitenkin jää pienemmäksi kuin edellisessä tutkimuksessa saatu tulos.

Lehdistön kuukausipalkka on noussut suhteellisesti ottaen yhtä paljon kuin kokonaisansio eli noin puoli prosenttia. Koko joukon kuukausipalkka on käytännössä muuttumaton kahden vuoden takaiseen.

Ansioiden muuttuminen 1993 – 2016

	1993	1994	1995	1996	1997	1999	2001	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
KOKONAISANSIO														
Kaikki yhteensä	2193	2186	2313	2378	2398	2508	2664	2885	2967	3132	3351	3516	3625	3698
Lehdistö	2223	2225	2329	2413	2437	2565	2767	3014	3077	3281	3481	3609	3724	3744
Yleisradio	2129	2082	2262	2271	2291	2407	2548	2734	2805	2942	3137	3419	3679	3788
MTV						2778	3115	3278	3418					
MTV Media ja Nelonen										3724	3910	3902	4152	4157
Yksityinen radio						1901	2282	2235	2481					
Muu yksityinen radio ja televisio										2700	2724	2689	3108	2992
Kustannusyritys						2188	2370	2580	2616	2766	2953	3124	3188	3338
Muu alan yritys						2533	2405	2696	2795	2840	3001	3406	3248	3442
KUUKAUSIPALKKA														
Kaikki yhteensä	2027	2037	2160	2215	2245	2324	2489	2672	2746	2926	3132	3290	3383	3379
Lehdistö	2040	2065	2180	2237	2282	2385	2567	2810	2859	3058	3258	3396	3503	3522
Yleisradio	2003	1954	2101	2139	2144	2220	2400	2460	2541	2702	2895	3111	3372	3210
MTV						2459	2785	2952	3044					
MTV Media ja Nelonen										3415	3599	3580	3965	3548
Yksityinen radio						1848	2217	2252	2411					
Muu yksityinen radio ja televisio										2633	2645	2580	2894	2922
Kustannusyritys						2161	2309	2542	2566	2695	2885	3076	3175	3275
Muu alan yritys						2351	2308	2692	2735	2836	3039	3348	3144	3341

MTV Median ja Nelosen palveluksessa olevista voi todeta, että tutkimukseen osallistuneiden kuukausipalkka on nyt pienempi kuin kaksi vuotta sitten, mutta kokonaisansio on samalla tasolla.

Ryhmään muu yksityinen radio ja televisio kuuluvilla tilanne taas on päinvastainen: kuukausipalkka on kahdessa vuodessa hieman noussut, mutta kokonaisansio laskenut. Kustannusyrityksissä ja muissa alan yrityksissä sekä kuukausipalkka että kokonaisansio on nyt suurempi kuin 2014.

Vuodesta 1993 liiton jäsenten kokonaisansio on noussut 69 prosenttia. Viimeisen viiden vuoden aikana nousu on ollut melkein 39 prosenttia. Samana ajanjaksona kuukausipalkka on kasvanut käytännössä melkein yhtä paljon (36 %).

Lehdistön kokonaisansiot ovat viidessatoista vuodessa nousseet 35 ja kuukausipalkka 37 prosentilla. Yleisradiossa vastaavat luvut ovat 49 ja 34 prosenttia.

6 Ansioiden rakenne

Käytännössä joka neljäs (24 %) ilmoitti saaneensa vuoden 2015 aikana tulospalkkioita. Keskimääräistä useampi Yleisradiossa työskentelevä kertoi niistä. Lehdistöön kuuluvat raportoivat niistä keskimääräistä harvemmin.

Tulospalkkiot vuonna 2015 työpaikan tyytin mukaan

	Työpaikka						
	Kaikki			MTV	Muu		
	yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	Media/ Nelonen	yksityinen radio ja tv	Kustannus- yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Maksettiin	24	14	41	5	8	50	11
Ei maksettu	76	86	59	95	92	50	89
	100	100	100	100	100	100	100

Tulospalkkoiden osuus vuosiansioista 2015							
	Kaikki			MTV	Muu		
	yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	Media/ Nelonen	Yksityinen radio ja tv	Kustannus- yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Osuus vuosiansioista	3	3	4	2	2	3	3

Tulospalkkioiden suhteellinen osuus vuosiansioista lienee kuitenkin suhteellisen vähäinen. Kyseisen erän merkitys oli kolme prosenttia niiden parissa, jotka mainitsivat tulospalkkioiden vaikutuksen omaan palkkaansa.

Lukuihin on syytä suhtautua varauksin, sillä läheskään kaikki tulospalkkioita saaneet eivät ilmoittaneet niiden merkitystä kokonaisansioihinsa. Ilmiö on ansiotutkimuksissa yleinen ja pätee erityisesti erilaisia palkanosia koskeviin lukuihin.

Asia konkretisoitui myös kysymyksissä, joissa tarkasteltiin kiinteitä³ ja muuttuvia palkanosia sekä luontoisetuja.

On ilmeistä, että useat olivat jättäneet vastaamatta näihin kysymyksiin. Siksi tuloksiin on enemmän kuin aiheellista suhtautua ainoastaan suuntaa-antavina.

Kiinteät palkanosat

	KAIKKI Lukumäärät			AKTIIVITAPAUKSET Lukumäärät								
	kpl.	%	Keski-	kpl.	%	Keski-	10	25	50	75	90	
			arvo			arvo						Mediaani
Kiinteä sunnuntaityökorvaus	6938	100	3	70	1	338	264	193	204	264	310	720
Kiinteä päällekkäistyökorvaus	6938	100	1	42	1	173	101	101	101	101	316	316
Kiinteä näyttöpäätetekorvaus	6938	100	0	0	0							
Kiinteä vuorolisä	6938	100	4	118	2	217	173	95	141	173	270	343
Kiinteä kokonaispalkkauslisä	6938	100	44	1091	16	279	253	200	234	253	280	375
Kiinteä teknisen työn lisä	6938	100	2	70	1	239	257	69	69	257	360	360
Muu kiinteä lisä tai korvaus	6938	100	63	1231	18	357	290	100	221	290	450	628
Yhteensä	6938	100	118	1999	29	409	321	200	253	321	517	709

Voidaan kuitenkin todeta, että yleisin kiinteä palkanosa oli kiinteä kokonaispalkkauslisä, jota 16 prosenttia (Yleisradiossa tämä joukko oli suurempi, 41 %, esim. lehdistössä vain 3 %) kertoi saavansa. Keskimäärin sitä oli saatu 279 euroa/kk. Vielä useammat (18 %) tosin totesivat saavansa jonkin määrittelemättömän, annetun listan ulkopuolisen kiinteän lisän.

Vajaa neljäsosa sai huhtikuussa 2016 ilta- tai yötyökorvausta, summan ollessa keskimäärin 215 euroa. 16 prosenttia oli saanut sunnuntaityökorvausta (318 €) ja kahdeksan prosenttia ylityökorvauksia. Sen keskimääräinen summa oli ollut 298 euroa.

³ Kiinteä palkanosa on kuukausittain aina samansuuruinen, muuttuva palkanosa vaihtelee kuukausittain.

Muuttuvat palkanosat

	KAIKKI Lukumäärät			AKTIIVITAPAUKSET Lukumäärät								
	kpl.	%	Keski- arvo	kpl.	%	Keski- arvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Sunnuntaityökorvaus	6938	100	52	1129	16	318	220	100	154	220	428	659
Päällekkäistyökorvaus	6938	100	*	28	*	83	83	34	34	83	131	131
Iltta- ja yötyökorvaus	6938	100	49	1570	23	215	111	20	50	111	201	363
Varallaolokorvaus	6938	100	3	58	1	372	184	149	173	184	373	1000
Hälytystyökorvaus	6938	100	*	5	*	28	28	28	28	28	28	28
Korvattu matka-aika	6938	100	1	62	1	121	89	63	63	89	162	255
Lisätyökorvaus	6938	100	7	249	4	200	120	16	53	120	188	501
Ylityökorvaus	6938	100	24	559	8	298	177	22	66	177	354	762
Luottamusmies- tai työsuojeluvaltuutetun korvaus	6938	100	7	221	3	233	150	60	63	150	480	570
Muu korvaus	6938	100	54	778	11	480	250	24	54	250	1094	1200

Puhelin oli yleisin luontoisetu. Joka kolmannella on kyseinen etu. Ravintoedusta raportoi kaikkiaan kuusi prosenttia.

Luontoisedut

	KAIKKI Lukumäärät			AKTIIVITAPAUKSET Lukumäärät								
	kpl.	%	Keski- arvo	kpl.	%	Keski- arvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Asunto	6938	100	5	28	*	1250	1250	1000	1000	1250	1500	1500
Ravinto	6938	100	8	429	6	128	149	46	100	149	160	200
Auto	6938	100	2	42	1	305	360	20	20	360	535	535
Puhelin	6938	100	7	2225	32	23	20	20	20	20	20	20
Muu	6938	100	1	129	2	71	29	16	20	29	45	400

7 Ylitöiden tekeminen ja työsuhteen osa-aikaisuus

Keskimääräinen viikkotyöaika vajaan 36 tuntia

Lomakkeella tiedusteltiin viikossa tehtävää sovittua säännöllistä työaika. Varsin yleisesti arvio asettui lähelle 36 ja puolta tuntia. Erot erityyppisten työpaikkojen välillä olivat vähäiset.

Yleisradion palveluksessa työskentelevät työajakseen 36,3 tuntia, lehdistö 36,4. Vain MTV Median ja Nelosen työntekijät erottuivat hieman joukosta. Heidän keskimääräinen työaikansa oli tasan 34 tuntia.

Ylitöitä oli tehty keskimäärin 5,7 tuntia. Lehdistössä (5,5) ja Yleisradiossa (5,0) sitä oli tehty viitisen tuntia, kustannusyhtiöissä tunti enemmän.

Muissa alan yrityksissä työskentelevät raportoivat 7,6 ylityötunnista. Eniten ylityötä olivat kuitenkin tehneet ryhmään muu yksityinen radio ja tv kuuluvat, kaikkiaan 10,7. MTV Median ja Nelosen työntekijöiden ylityömäärä oli pienempi kuin muilla, 3,3 tuntia.

Työaika erityyppisissä työpaikoissa

	Kaikki yhteensä			Lehdistö	Yleisradio	MTV	Muu	Kustannus- yritys	Muut alan yritykset
	h	h	h			Media/ Nelonen	yksityinen radio ja tv		
Säännöllinen työaika	36,6	36,4	36,3	h	h	h	h	h	h
Lisä- tai ylityötunnit huhtikuussa 2016	5,7	5,5	5,0	h	h	h	h	h	h

Runsaan kymmenesosan ylityöt korvataan yksinomaan rahana. Tyypillistä on, että korvaus saadaan joko pelkästään vapaa-aikana (46 %) tai molempina, sekä vapaa-aikana että rahana (34 %).

Ylitöiden korvaaminen erityyppisissä työpaikoissa

	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media/ Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Yksinomaan rahana	12	12	14	19	9	2	8
Yksinomaan vapaa-aikana	46	42	44	38	57	59	60
Sekä rahana että vapaana	34	38	34	29	8	33	20
Ei korvata lainkaan	8	8	8	14	26	6	12
	100	100	100	100	100	100	100

Ylitöistä rahana korvattava osuus (44 % ilmoitti osuuden)

	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media/ Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Ylitöistä rahana korvattava osuus (% niistä, joille korvataan rahana tai vapaa-aikana)	62	68	58	57	83	40	44

MTV Median ja Nelosen palveluksessa olevat ovat saaneet ylitöistä rahakorvauksen suhteellisesti ottaen useammin kuin muut. Lehdistössä ja Yleisradiossa tilanne muistuttaa enemmän koko alaa yleensä.

Ylitöistä korvataan rahana keskimäärin 62 prosenttia. Muu yksityinen radio ja tv (83 %) on ala, jolla rahakorvauksen osuus on keskimääräistä suurempi. On kuitenkin syytä pitää mielessä, että huomattavan usea jätti vastaamatta kysymykseen.

Säännöllisen työajan määräytyminen erityyppisissä työpaikoissa

	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media/ Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Kiinteä säännöllinen työaika	48	53	34	28	41	76	48
Vuorotyö	26	28	34	32	13	0	26
Saa määrätä työaikansa varsin vapaasti	22	17	28	35	33	24	23
Tarvittaessa töihin tuleva	4	2	4	5	13	0	3
	100	100	100	100	100	100	100

48 prosentilla vastanneista on kiinteä säännöllinen työaika. Kaikkiaan 22 prosenttia saa määrätä työaikansa varsin vapaasti ja 26 prosenttia on vuorotyössä.

Se on yleistä erityisesti MTV Median ja Nelosen sekä Yleisradion palveluksessa oleville. Kiinteä säännöllinen työaika on tyypillinen varsinkin kustannusyrittäjissä.

Tutkimuksessa tiedusteltiin myös osa-aikaisuuteen liittyviä asioita. Ensin kysyttiin, onko vastaaja osa-aikatyössä, esim. lyhennetyllä työviikolla, osa-aikaeläkkeellä tai journalistisen työn ohessa myös muun alan työssä.

Ne, jotka ilmoittivat olevansa. saivat vastattavakseen myös toisen kysymyksen, jossa pyydettiin arvioimaan työsuhteen osa-aikaisuusastetta kokoaikaisesta työstä.

Osa-aikaisuus journalistisessa työssä

	Työpaikka						
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media ja Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Osa-aikatyössä olevat	9	10	7	3	6	9	9

Työsuhteen osa-aikaisuus kokoaikaisesta työsuhteesta (91 % ilmoitti osuuden)							
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media ja Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
		%	%	%	%	%	%
Osuus kokoaikaisesta työstä	61	62	56	90	65	73	64

Vajaa kymmenesosa (9 %) kaikista vastaajista ilmoitti tekevänsä osa-aikatyötä. Keskimääräinen osa-aikaisuusaste oli 61 prosenttia.

MTV Median ja Nelosen osa-aikaisilla luku oli suurempi (90 %). Lehdistössä (62 %) ja Yleisradiossa (56 %) työskentelevien ilmoittamat luvut olivat suhteellisen lähellä koko joukon keskiarvoa.

Saman voi todeta muista alan yrityksistä (64 %) sekä ryhmästä muu yksityinen radio ja televisio (65 %). Osa-aikatyötä kustannusyrietyksissä tekevien työn osuus kokoaikaisesta työstä oli 73 prosenttia.